

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 661 12 77, fax +48 22 661 12 76

www.gov.pl/rodzina, e-mail: sekretariat.dps@mrpips.gov.pl

DPS-IV.0211.1.6.2020.KS

Warszawa, 24 lutego 2020 r.

Pan
Michał Gajewski
Skarbnik
Akademii Innowacji Społecznych

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 3 lutego br., w sprawie interpretacji wybranych zagadnień dotyczących funkcjonowania schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, Departament Pomocy i Integracji Społecznej przekazuje poniższe wyjaśnienia.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w art. 48a ust. 2e dopuszcza wyodrębnienie w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi miejsc dla osób niewymagających usług opiekuńczych. Wówczas świadczenie usług osobom bezdomnym zdolnym do samoobsługi następuje z zastosowaniem przepisów obowiązujących dla schronisk dla osób bezdomnych oraz standardów przewidzianych dla tychże placówek. W dużym stopniu zapis ten niweluje ewentualne wątpliwości interpretacyjne w przypadku konieczności łączenia różnych typów schronisk w jednym budynku. Obowiązujące przepisy nie wskazują w tym przypadku żadnych proporcji w zakresie liczby poszczególnych rodzajów miejsc.

Należy jednak podkreślić, że **ustawa nie przewiduje sytuacji przeciwnej – w której w schronisku dla osób bezdomnych mogłyby zostać wyodrębnione miejsca dla osób bezdomnych wymagających usług opiekuńczych**.

Odnosząc się do kwestii standardów obowiązujących dla placówek udzielających schronienia usytuowanych w jednym obiekcie informuję, że ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nie zabrania prowadzenia w jednym budynku kilku form udzielania schronienia, tj. noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz ogrzewalni. Warto jednak w tym miejscu zwrócić uwagę, że obowiązujące standardy, określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni,

schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni, nie odnoszą się do placówki rozumianej wyłącznie jako budynek. Każda z form udzielania schronienia stanowi bowiem odrębną strukturę organizacyjną, zatem powinna spełniać wszystkie standardy określone odrębnie dla każdej z tych form – zarówno w zakresie świadczonych usług, jak i warunków technicznych obiektów, w których prowadzona jest działalność.

Powyższe wynika głównie z różnic w zakresie świadczonych usług przez poszczególne typy placówek dla różnych grup beneficjentów, ale także podyktowane jest względami organizacyjnymi. Intencją ustawodawcy było bowiem zapewnienie schronienia osobom wymagającym tego typu wsparcia, odpowiednio do ich potrzeb i sytuacji życiowej, w optymalnych warunkach bytowych.

Stąd też m.in. ustalenie maksymalnej liczby osób przebywających w poszczególnych formach udzielania schronienia, jak również **brak możliwości współdzielenia poszczególnych pomieszczeń (np. jadalni/świetlicy, sanitariatów, czy też pralni) przez odrębne placówki, niezależnie od ich typu**. Nie ma bowiem możliwości zapewnienia właściwego i pełnego wykorzystania niniejszej infrastruktury przez wszystkich mieszkańców przy maksymalnej określonej rozporządzeniem liczbie osób w każdej z nich. Z kolei przy mniejszej frekwencji trudno byłoby określić w akcie prawnym uniwersalne zasady korzystania oraz optymalną liczbę osób dla poszczególnych typów placówek, gwarantujące użytkowanie takiej przestrzeni w niezakłócony sposób, z zachowaniem względów bezpieczeństwa.

Co istotne przepisy ustawy o pomocy społecznej nie ingerują w działalność w zakresie udzielania różnych form schronienia osobom zdolnym do samoobsługi przez placówki prowadzone przez podmioty niepubliczne, które nie mają zawartych stosownych umów z jednostkami samorządu terytorialnego. Podmioty te nie są również zobowiązane do spełniania standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni. Pobyt osób, zakres oferowanych usług oraz cenę reguluje wówczas umowa cywilnoprawna zawarta pomiędzy podmiotami prowadzącymi placówkę, a osobami korzystającymi z ich usług.

Wyjątek stanowi jedynie działalność, co do której prawo może wymagać spełniania określonych warunków (np. prowadzenie schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, w których mogą przebywać jedynie osoby na podstawie decyzji administracyjnej) lub uzyskania stosownego zezwolenia (np. działalność w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym,

przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, której prowadzenie wymaga zezwolenia wojewody). Wówczas też ma zastosowanie art. 113c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, regulujący kwestie usytuowania w jednym budynku poszczególnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Jednocześnie zaznaczam, iż stanowisko Departamentu nie może być podstawą wykładni powszechnie obowiązujących przepisów prawa i nie jest wiążące dla organów podejmujących decyzje w indywidualnej sprawie.

Z poważaniem

Justyna Pawlak
Zastępca Dyrektora Departamentu
Pomocy i Integracji Społecznej

/- podpisano elektronicznie/